

Załącznik nr 2 do FEP 2021-2027 - Słownik definicji

- **Strategia terytorialna** – została zdefiniowana w art. 29 rozporządzenia (UE) 2021/1060¹. Szczegółowe wymagania dotyczące strategii terytorialnej określa *ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027* (tzw. ustawa wdrożeniowa). Strategia terytorialna jest podstawą realizacji ZIT i IIT. Rolę strategii terytorialnej spełniającej minimalne warunki określone w art. 29 rozporządzenia UE 2021/1060 może pełnić: Strategia ZIT- w przypadku MOF OW obligatoryjnie strategia rozwoju ponadlokalnego - w odniesieniu do działań realizowanych w CS 5 (i), strategia rozwoju ponadlokalnego – pełniąca rolę Strategii IIT- w odniesieniu do działań realizowanych w CS 5 (ii). Zgodnie z zapisami Umowy Partnerstwa dla realizacji Polityki Spójności 2021-2027 w Polsce z dnia 30 czerwca 2022 roku nie ma możliwości realizacji więcej niż jednego instrumentu terytorialnego przez jedną strategię (np. strategię rozwoju ponadlokalnego).
- **Strategia rozwoju ponadlokalnego** – została zdefiniowana w art.10g ust.1 *ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym* (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.), który określa minimalne wymagania w zakresie treści tej strategii. Strategia rozwoju ponadlokalnego ma na celu umożliwienie wspólnego planowania działań rozwojowych na obszarze kilku, powiązanych ze sobą funkcjonalnie gmin. Szczegółowe wymagania w tym zakresie określają:
 - *ustawa z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju* w Rozdziale 6 *Przepisy ogólne* ust. 3 i Rozdziale 2 *Strategie rozwoju* pkt 6),
 - *ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027* (tzw. ustawa wdrożeniowa) w Rozdziale 12 *Szczególne instrumenty realizacji programów*.
- **Strategia ZIT** – stanowi podstawowy dokument realizacji działań w ramach instrumentu terytorialnego ZIT, o którym mowa w art. 28 lit. a) rozporządzenia (UE) 2021/1060. Strategia ZIT pełni rolę strategii terytorialnej i stanowi podstawę realizacji ZIT, dlatego musi spełniać wymogi określone w art. 29 rozporządzenia (UE) 2021/1060. Wymagane elementy strategii ZIT zostały określone w art. 34 ust. 6 *ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027* (tzw. ustawa wdrożeniowa).
- **Strategia IIT** – stanowi podstawowy dokument realizacji działań w ramach instrumentu terytorialnego IIT, o którym mowa w art. 28 lit. c) rozporządzenia (UE) 2021/1060. Strategia IIT, pełni funkcję strategii terytorialnej i stanowi podstawę realizacji IIT, dlatego musi spełniać wymogi określone w art. 29 rozporządzenia (UE) 2021/1060. Strategia IIT jest przygotowywana przez jednostki samorządu terytorialnego i musi zostać przyjęta przez jedną z form prawnych współpracy samorządów (przez partnerstwo gmin lub partnerstwo gmin i powiatów). Wymagane elementy strategii IIT zostały określone w art. 36 ust. 8 *ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027* (tzw. ustawa wdrożeniowa). Strategia IIT może być wykorzystana do realizacji porozumienia terytorialnego, o którym mowa w art. 14rb Rozdziału 2ba ust. 1, *ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju* (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1057).

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej.

- **Porozumienie terytorialne** – zgodnie z art. 5 ust. 4 pkt 4f *ustawy z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju* to umowa określająca w szczególności przedsięwzięcia priorytetowe dla rozwoju danego obszaru objętego tym porozumieniem (te które będą realizowane w ramach IIT, powinny mieć swoje odzwierciedlenie w Strategii IIT). Porozumienie terytorialne stanowi instrument do realizowania procesów rozwojowych, podejmowanych/inicjowanych z poziomu lokalnego, skoncentrowanych na współpracy jednostek samorządu terytorialnego na obszarach, gdzie zostały zidentyfikowane istotne dla rozwoju więcej niż jednej JST (gminy/powiatu), potencjały społeczne/gospodarcze lub problemy, które ograniczają uruchomienie i wykorzystanie potencjałów. Rozdział 2ba *Kontrakt programowy i porozumienie terytorialne* art. 14rb ust. 1 ww. ustawy zawiera elementy wymagane.
- **Kontrakt sektorowy** – zgodnie z art. 4e *ustawy z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju* to umowa określająca sposób realizacji, w tym finansowania, programów rozwoju opracowanych przez właściwych ministrów w zakresie interwencji ukierunkowanej terytorialnie.
- **Kontrakt programowy** - zgodnie z art. 4d *ustawy z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju* to umowa określająca kierunki i warunki dofinansowania programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, opracowanego przez zarząd województwa, w tym przedsięwzięcia priorytetowe realizowane w tym programie.
- **Strategia rozwoju lokalnego** - stanowi podstawowy dokument realizacji działań w ramach instrumentu terytorialnego rozwój lokalny kierowany przez społeczność (RLKS), o którym mowa w art. 28 lit. b) oraz art. 32 rozporządzenia (UE) 2021/1060. Realizacja RLKS odbywa się na zasadach określonych w *ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1167), a w zakresie nieuregulowanym - w *ustawie z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027* (tzw. ustawa wdrożeniowa). RLKS jest wdrażany przez lokalne grupy działania (LGD) w oparciu o strategię rozwoju lokalnego.
- **Centrum Wsparcia Doradczego (CWD)** – pilotaż MFiPR mający zapewnić przygotowanie w partnerstwach JST „strategii terytorialnej z pakietem projektów”, tj. przygotowanie diagnozy (w tym wnioski z diagnozy), opracowanie projektu strategii terytorialnej, pakietu projektów (w tym analizy wykonalności), zaangażowanie partnerów społecznych i gospodarczych.
- **Projekt zintegrowany**² to projekt, który wpisuje się w cele rozwoju obszaru funkcjonalnego objętego instrumentem i jest ukierunkowany na rozwiązywanie wspólnych problemów rozwojowych – oznacza to, że projekt ten ma wpływ na więcej niż 1 gminę w MOF oraz jego realizacja jest uzasadniona zarówno w części diagnostycznej, jak i w części kierunkowej strategii.
Projekt zintegrowany powinien spełniać przynajmniej jeden z dwóch warunków:
a. jest projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej;
b. deklarowany jest wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury w przypadku projektów „twardych”, lub objęcie wsparciem w przypadku projektów „miękkich”, mieszkańców co najmniej 2 gmin OF, co powinno znaleźć swoje uzasadnienie zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej strategii.
- **Zrównoważona turystyka** – według Światowej Organizacji Turystyki (UNWTO) to turystyka, która prowadzi do zarządzania wszystkimi zasobami w taki sposób, aby

² Dokument Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej pn. *Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027*, str. 43-44.

potrzeby ekonomiczne, społeczne i estetyczne były spełnione przy jednoczesnym zachowaniu integralności kulturowej, różnorodności biologicznej, systemów podtrzymywania życia oraz nie zaburzając kluczowych procesów ekologicznych.